АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOR, SOCIAL RELATIONS AND TOURISM
LAW FACULTY

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Сучасні тенденції розвитку конституційного права і процесу»

Розробники:
Кравченко В.В., кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
Лебідь Т.І., доктор філософії в галузі права, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
Потапенко С.А., доктор філософії в галузі права, доцент кафедри цивільного трудового, та господарського права

Спеціальність: D 8 Право
Освітній рівень: II (магістр)
Категорія дисципліни: обов'язкова
Кількість кредитів: 4
Рік підготовки: I (I семестр програми)

Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про сучасну конституційно-правову доктрину України, основні закономірності розвитку конституційного права і процесу, трансформацію конституційно-правового регулювання суспільних відносин, механізми забезпечення верховенства Конституції України, реалізації та захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, функціонування системи органів державної влади, народовладдя, конституційного контролю та конституційного судочинства. Дисципліна спрямована на розвиток практичних навичок аналізу конституційно-правових норм, нормативно-правових актів, правових позицій Конституційного Суду України, практики Європейського суду з прав людини, формування обґрунтованої правової позиції та підготовки правових висновків з актуальних проблем конституційного права і процесу.

Важливою складовою мети є дослідження сучасних процесів конституційної модернізації України, проблем конституційної стабільності та внесення змін до Конституції України, розвитку парламентаризму, президентської влади, виконавчої влади, народовладдя, виборчого процесу, місцевого самоврядування, конституційної юстиції, а також впливу європейських конституційних стандартів на національний конституційний правопорядок.

Очікувані результати навчання (програмні результати)

Після опанування навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на соціально-трудові та інші правовідносини.

Загальна характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні тенденції розвитку конституційного права і процесу» належить до обов'язкових компонентів професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право». Вивчення дисципліни спрямоване на формування системного розуміння сучасного конституційно-правового розвитку України, трансформації конституційного ладу, механізмів функціонування державної влади та народовладдя, сучасних підходів до гарантування прав і свобод людини, конституційної реформи, конституційного контролю та конституційного судочинства.

У процесі опанування дисципліни здобувачі вищої освіти досліджують сучасну конституційну доктрину, принципи та джерела конституційного права, засади конституційного ладу України, сучасні тенденції розвитку конституційних прав і свобод людини і громадянина, особливості діяльності Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України, конституційні форми народовладдя, сучасні виборчі процеси, конституційно-правові засади місцевого самоврядування та децентралізації, порядок внесення змін до Конституції України, діяльність Конституційного Суду України та сучасні підходи до конституційного контролю.

Значна увага приділяється аналізу практики Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини, дослідженню європейських стандартів конституціоналізму, демократії, верховенства права та захисту прав людини, а також визначенню напрямів подальшої модернізації конституційно-правової системи України. Навчальна дисципліна формує навички системного тлумачення конституційно-правових норм, аналізу правових позицій, юридичної аргументації, вирішення складних правових ситуацій та підготовки проєктів нормативно-правових актів.

Змістовий модуль 1. Трансформація конституційно-правової системи України

Модуль присвячений вивченню сучасної конституційної доктрини та основних тенденцій розвитку конституційного права України; конституціоналізму, верховенства Конституції України та системи принципів конституційного права; сучасної системи джерел конституційного права; проблем конституційного ладу України та напрямів його модернізації; співвідношення конституційної стабільності та необхідності конституційних змін; сучасних підходів до конституційно-правового статусу людини і громадянина; механізмів гарантування та захисту конституційних прав і свобод; конституційних меж обмеження прав людини; особливостей реалізації конституційних прав в умовах сучасних суспільних викликів.

Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку народовладдя та системи публічної влади

Модуль присвячений дослідженню сучасного парламентаризму та конституційно-правових засад діяльності Верховної Ради України; основних функцій парламенту, законодавчого процесу та парламентського контролю; конституційно-правового статусу Президента України та особливостей взаємодії глави держави з Верховною Радою України і Кабінетом Міністрів України; сучасної моделі конституційного розподілу повноважень між органами державної влади; системи стримувань і противаг; сучасних форм безпосередньої та представницької демократії; розвитку виборчого права і виборчого процесу; конституційно-правових засад референдуму, електронної демократії, громадянської участі, місцевого самоврядування та децентралізації.

Змістовий модуль 3. Конституційний процес і конституційна юстиція

Модуль охоплює питання сучасного конституційного процесу в Україні, конституційної реформи та конституційної модернізації; порядку і меж внесення змін до Конституції України; співвідношення конституційної стабільності та оновлення конституційно-правового регулювання; ролі суб'єктів конституційного процесу; сучасного конституційно-правового статусу Конституційного Суду України; форм конституційного контролю; конституційної скарги та конституційного провадження; значення правових

позицій Конституційного Суду України для розвитку конституційного права та правозастосування; європейських стандартів конституціоналізму, демократії, верховенства права і захисту прав людини; впливу права Європейського Союзу, стандартів Ради Європи та практики Європейського суду з прав людини на розвиток конституційно-правової системи України.